

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Missionis Anglicanæ Societatis Iesv

More, Henry

Avdomari, 1660

Henrici 8. anno 24. c. 12. n. 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38320

PRÆFATIO.

I. **N**otior est à fide Catholica in Anglia facta discessio, quam ut multis de illa præfari necesse sit: nam & Nicolaus Sanderus luculenter eius originem latinè descripsit, & Petrus Ribadeneira eandem idiomate Hispanico euulgauit, & alij deinceps in commentaria digesserunt pleraque quæ annis consequentibus euenerunt; ipsa denique res, jamã, terra maris, gestis, odio sui vel amore, orbem impleuit uniuersum. Quia tamen causæ & effectuum est tam arcta connectio ut sibi inuicem lumen adferant, & actiones hominum prout res à quibus ortum ducunt variantur; scripturo de Anglis è Societate Iesu, paucis de summa rei dicendum erit, ut cum de causa constiterit, eorum etiam quæ sint merita, quæ hac in causa ab hominibus Societatis per Angliam, vel extra Angliæ fines, aut gesta aut tolerata sunt, certius intelligatur.

Scripserunt de Schifmate, Sanderus, Ribadeneira, yepes, Aquipontanus, Florimond, & alij.

II. Henricus eius nominis octauus Rex Angliæ cum Catharinam coniugem, filiam Ferdinandi & Isabellæ Hispaniæ Regum (quam anno nono supra 1507. duxerat) post annorum ferè viginti cohabitationem, prolesque susceptas, fastidiret, rogauit Pontificem Clementem septimum, ut declararet legitimum nunquam inter illos tenuisse Matrimonium, concessionemque Iulij secundi Prædecessoris, nullius fuisse roboris, sed omni ex parte inualidam; fuerat enim Catharina uxor defuncti Arthuri fratris Henrici.) Pontifice non assentiente; domestico Iudicio dicta sententiã aduersus Catharinam, Rex Annam Bolenam, quam deperibat, thoro legitimo superinducit: Et quoniam Pontifex, qui propositionem diuortij non probarat, factum damnabat, neque potestate ad reuellendam decessoris sui gratiam, quam suadebat intemperans Regis animus, uolebat abuti, omni per Angliam potestate per gradus quosdam excluditur, & edictis publicis decernitur perpetuò excludendus.

Henricus 8. ab Ecclesia se separat.

III. Nam anno eius seculi trigesimo in communi ordinum Conuentu lex fertur, ut quæ causæ ab omni memoria censebantur fori Ecclesiastici, regni finibus non extrahantur; is uerò qui in earum aliqua Auctoritatem summi Pontificis curarit interponi omnibus bonis & perpetuo carcere nuletetur. Sequenti deinde anno etiam decreta Synodalia intra regnum, subijciuntur examini Laico, & prohibentur Episcopi nunc condere, nisi quibus Rex censerim præuisset. Tum ipsa Electio, Confirmatio, Consecratio Episcoporum intra Angliæ limites clauditur, nullã habitã summi Pontificis ratione, nequidem ad Archiepiscoporum insignia

Henrici 8. anno 24. c. 12.

anno 25. c. 19. 86. 24.

4
P R Æ F A T I O.

(quod pallium vocant) conferenda : neque solum pecunia in cameram Apostolicam importatio, quacumque de causa spirituali, interdicitur, sed & gratia cuiusvis, aut licentia impetratio. Anno denique trigesimo quarto, iisdem publicis regni Comitibus tribuitur Regi non nomen inane (ut aiebant) sed cum nomine, honor, dignitas, Priuilegia, Auctoritas, prouentus supremi in terris Capitis Ecclesie Anglicanæ, immediate sub Deo, & Christo Iesu, cum potestate visitandi, cum opus esset, aut liberet, & quosuis errores, aut hareses, seu Cleri seu Populi, corrigendi. Pro cuius potestatis executione, non ita multo post constitutus est Regis Vicarius Generalis in Causis Ecclesiasticis, Thomas Cromwellus, homo Laicus, & humili, ut ferunt, loco natus, cum priuilegio precedendi ipsum Cantuariensem Archiepiscopum regni Primatem in publicis consessibus.

Henricus
se dicit Ca-
put Eccle-
siae Angli-
canæ.
Anno 26.
c. 1.
An. Henri-
ci 31. c. 1.
Stuit in
repugnab-
tes.

VI. Inde sauitum in Religiosos & doctos omnes, qui summam in Ecclesiasticis Auctoritatem Regi negarent. Familia Religiosa dissipata, ædes diruta, bona primum Regis addicta arario, tum donatione, & venditione, commutatione dispersa, atque in manus priuatorum deriuata. Quindecim Superiores Monasteriorum constantiam in sustinenda summi Pontificis Prærogatiua ultimo luerunt supplico. Monachi ad aliorum terrorem supra quinquaginta fame, pedore carcerum, suspensio periere, totidem fere eruditi Sacerdotes; præter duo orbis lumina, Ioannem Fisherum Episcopum Roffensem, & Thomam Morum, non ita pridem Regni Cancellarium. Neque Cælites fuere immunes: Thomas Cantuariensis Episcopus (quem annis prope quadringentis coluerant Martyrem) in ius vocatus, Regia Maiestatis læsa condemnatus, & exustus, ne quidem locum deinde tenere potuit in indice quocumq; Sanctorum; ut nemini mirum videri debeat Pape appellationem ex omnibus libris inscriptionibusq; sublatam: quanquam non sine admiratione cogitari potest, paucissimis annis tam atrocia, non solum in Catholicè sentientes à nuperrimè tam Catholico Rege admissa esse facinora, sed paria Hæreticis in loca sacra diuosq; scelera esse perpetrata; atque cum Regem qui Lutherum tum primum erigentem cornua, eiusque fatum edito doctissimo Commentario, proscripisset, Lutheri prolem alteram fouisse, fructus doctrinæ adamasse: sed quid non mortalia pectora cogit, Auri, luxus, vindicta fames?

Edeuardus
idem ius
Capitis as-
sumit.

V. Iam Schisma hæresi strauerat viam, & quæ à capite diuisa erant membra saniem hauserant; quam sublato Henrico 31 qui nouenem filium Edwardum, Regni Hæredem, sub tutela habebant, longè lateque sparserunt; Prima cura fuit dignitatem Capitis Ecclesie Anglicanæ, quam Henricus assumerat, in Rege puero tueri. Eo ex capite confestim lege lata dicitur electio Episcoporum, non iam ad capitula, Rege consentiente, sed ad Regem solum pertinere, Episcopos nihil debere suo, sed Regis nomine cuncta iubere: Regis Insignia suis quemque oportere sigillis inscribere: læsæ Majestatis crimen fore scripto asserere vel Regem non esse, vel Pon-
tificem